

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta propunere legislativă are ca obiect completarea Legii nr.198 din 4 iulie 2023 învățământului preuniversitar, prin introducerea unei discipline obligatorii în ciclul gimnazial, cu titlul «Educație pentru nonviolență și relații sănătoase».

Această măsură vine ca răspuns direct la o realitate tot mai apăsătoare din școlile din România: creșterea semnificativă a comportamentelor violente, a bullying-ului, a tensiunilor emoționale între elevi și deteriorarea relațiilor interpersonale.

Potrivit datelor raportate de Ministerul Educației și de organizațiile neguvernamentale active în domeniu, sute de incidente de violență fizică și verbală sunt înregistrate anual în școli, afectând grav procesul educațional și starea de bine a elevilor.

În prezent, nu există în curriculumul național o disciplină obligatorie care să vizeze formarea competențelor emoționale și relaționale. Deși funcționează programe și proiecte auxiliare, acestea au caracter opțional, sunt aplicate neuniform și nu asigură accesul tuturor elevilor la un conținut educațional coerent și continuu în acest domeniu. Așadar, introducerea unei materii obligatorii este singura soluție care poate asigura acces echitabil, coerență națională și impact real.

Disciplina propusă nu se suprapune peste educația religioasă, civică sau sanitară. Ea vizează o componentă distinctă și esențială a dezvoltării copiilor: educația emoțională și comportamentală. Prin intermediul acesteia, elevii vor învăța:

- să recunoască și să gestioneze emoțiile;
- să comunice nonviolent;
- să respecte granițele personale și ale celorlalți;
- să gestioneze conflictele în mod pașnic;
- să identifice relațiile toxice și riscante.

Anumite țări, precum Finlanda, Portugalia, Canada sau Croația au integrat deja în curriculumul gimnazial astfel de componente, în cadrul unor programe precum «Healthy Relationships» sau «Educație pentru viață». Efectele acestor politici educaționale sunt deja vizibile: scăderea bullying-ului, îmbunătățirea climatului școlar, reducerea abandonului și a anxietății școlare.

România are oportunitatea, prin această propunere, să se alinieze acestor bune practici internaționale și să ofere o soluție sustenabilă și durabilă pentru una dintre cele mai grave probleme ale sistemului educațional: violența și lipsa de educație relațională.

Constituția României, prin art. 32, garantează dreptul la educație, iar art. 49 impune statului obligația de a proteja copilul și de a preveni orice formă de periclitare

a dezvoltării normale. Violența din școli este, fără îndoială, o astfel de periclitate. A preveni prin educație este un act de responsabilitate, nu o opțiune.

Această propunere legislativă nu este doar oportună, ci urgentă și necesară. Ea umple un gol legislativ clar, răspunde unei crize sociale și oferă un instrument educațional real, concret și aplicabil. Statul are nu doar dreptul, ci și obligația de a interveni preventiv, prin educație, pentru siguranța și sănătatea emoțională a copiilor.

În temeiul argumentelor expuse, înaintez Parlamentului României spre dezbatere și adoptare propunerea legislativă de completare a Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, prin introducerea articolului 74¹.

Legea trebuie completată cu o componentă educațională obligatorie, în care toți elevii să învețe comportamentul empatic, relaționarea sănătoasă, prevenirea agresiunii, recunoașterea semnelor de abuz și sprijinirea victimelor.

Au fost constatate situații în care, reacțiile unor cadre didactice (ale căror afirmații care trivializează sau pun la îndoială experiența victimei) demonstrează o carență profundă în formarea profesională, lipsa empatiei și a culturii instituționale în gestionarea violenței în școli.

Cazurile recent mediatizate – inclusiv cel din martie 2024, în care un elev a fost victima a două agresiuni sexuale comise în incinta unei școli din București – evidențiază gravitatea problemei și lipsa de eficiență a măsurilor actuale. Procedurile de intervenție nu au fost aplicate, iar autoritățile implicate în siguranța școlară nu au reacționat unitar sau transparent.

Deși România are din 2019 o lege anti-bullying și norme metodologice elaborate în 2020, realitatea din școli demonstrează că aplicarea acestora este inegală și adesea formală.

Inițiator

Inițiator Maria Cernit, deputat POT

Coinițatorii

propunerii legislative pentru completarea art.74 a Legii nr.198 din 4 iulie 2023

învățământului preuniversitar.

Nr. crt.	Nume și Prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	Coroșes Codruta-Monica	POT	
2	Aldoa Mariana Vali	POT	
3	PINTEA PAUL	POT	
4	Trinca Aneta Florina	POT	
5	PORUMBOLU GABRIELA	POT	
6	CIMBAN CRISTIAN	POT	
7	Kroncsis Sebastian	P.O.T.	
8	RĂDUCEA VALENTIN	POT	
9	GROFU Daniel	POT	
10	MATEI SERGIU	POT	
11	NICOAE DAN	POT	
12	ALBU DUMITRIU	Neafiliat	
13	GRORFLORIA CALIN	Neafiliat	
14	CSILLAG ANDREI	Neafiliat	
15	Steliam George Petru	Neafiliat	
16	Emache Diana	AUR	
17	VADIN-TUDOR LIDIA	AUR	
18	Raisa Gucchi	S.O.S. RO	